

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji

Data posiedzenia: 22 lipca 2014 r.

Nr posiedzenia: 200

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji Michał Seweryński.

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie ustawy o petycjach (druk senacki nr 686, druki sejmowe nr 2135, 2455 i 2455-A).
 2. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej przyznania osobom bezrobotnym prawa do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego i kolejowego (cd.) (P8-06/14).
 3. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie ustanowienia podstawy prawnej oraz zasady zwrotu nieruchomości rolnych i lasów przejętych na własność Skarbu Państwa na podstawie dekretów PKWN (cd.) (P8-13/13).
 4. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie ujednoczenia przepisów o ustanawianiu odrębnej własności lokali wybudowanych z kredytu udzielonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego (cd.) (P8-15/13).
 5. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie przyznania zadośćuczynienia lub odszkodowania dla byłych junaczek i junaków wykonujących pracę w ramach Powszechnej Organizacji „Służba Polsce” w latach 1948-1955 (cd.) (P8-01/14).
 6. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy uchwałodawczej w sprawie 500. rocznicy bitwy pod Orszą (cd.) (P8-07/14).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Ryszard Knosala, Kazimierz Kutz, Bohdan Paszkowski, Józef Piniór, Jan Rulewski, Michał Seweryński i Aleksander Świeykowski,
 - senator Mieczysław Augustyn,
 - goście:
 - Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji:
 - dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Grzegorz Ziomek,

- główny specjalista w Departamencie Administracji Publicznej Monika Piłat,
- Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju:
 - podsekretarz stanu Zbigniew Klepacki,
 - podsekretarz stanu Paweł Orłowski,
 - zastępca dyrektora Departamentu Mieszkalnictwa Stanisław Kudroń,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:
 - dyrektor Departamentu Funduszy Ireneusz Piętakiewicz,
 - naczelnik Wydziału Funduszu Pracy w Departamencie Funduszy Wiesława Majak,
 - radca ministra w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych Bożena Bator,
- Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa:
 - starszy radca Zbigniew Śpiewak,
- Bank Gospodarstwa Krajowego:
 - zastępca dyrektora Departamentu Budownictwa Społecznego Piotr Grobelny,
- Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu:
 - kierownik Samodzielnej Sekcji Obsługi Prawnej w Biurze Prezesa Jacek Hejza,
- Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych:
 - dyrektor Biura Dyrektora Generalnego Urzędu Tomasz Lis,
- Kancelaria Senatu:
 - Biuro Legislacyjne:
 - główny legislator Renata Bronowska,
 - główny legislator Danuta Drypa,
 - legislator Aldona Figura,
 - legislator Mirosław Reszczyński,
 - Biuro Komunikacji Społecznej, Dział Petycji i Korespondencji:
 - kierownik Danuta Antoszkiewicz,
 - główny specjalista Joanna Baranowska,
 - główny specjalista Wanda Wójtowicz.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Ustawę, powstałą z senackiej inicjatywy, omówił senator Mieczysław Augustyn, który był szczególnie zaangażowany w powstanie projektu ustawy i reprezentował Senat w pracach legislacyjnych. Regulacja zmierza do wypełnienia obowiązku dostosowania ustawodawstwa zwykłego do przepisów Konstytucji RP, to jest do określonego w art. 63 obowiązku ustawowego uregulowania trybu rozpatrywania petycji. W ustawie określono zasady składania i rozpatrywania petycji oraz sposób postępowania organów w sprawach dotyczących petycji. W ocenie senatora Mieczysława Augustyna ustawa jest zwięzła i prosta, co pozwoli na skuteczną realizację jej celów. Przedstawicielka Biura Legislacyjnego nie miała uwag o charakterze legislacyjnym.

Przewodniczący komisji Michał Seweryński zgłosił wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Komisja w głosowaniu przyjęła wniosek.

Na sprawozdawcę komisji wybrano senatora Jana Rulewskiego.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek (druk senacki nr 686 B).

Ad 2. Pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Komunikacji Społecznej Wanda Wójtowicz przypomniała treść petycji w sprawie przyznania osobom bezrobotnym prawa do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego i kolejowego.

Do komisji wpłynęły dodatkowe wyjaśnienia w tej sprawie z Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Senator Jan Rulewski wyraził opinię, iż osoby bezrobotne powinny otrzymać wsparcie od państwa i zgłosił wniosek o podjęcie prac nad przygotowaniem projektu inicjatywy ustawodawczej realizującej wniosek petycji. W trakcie dyskusji senatorowie zauważyli m.in., iż rozszerzenie zakresu ulg na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego dla dużej grupy bezrobotnych nie wydaje się racjonalne i mogłoby stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa finansów publicznych. Ponadto senator Michał Seweryński przytoczył fragment pisma ministra pracy i polityki społecznej, z którego wynika, że przepisy ustawy o promocji zatrudnienia z 2004 r. umożliwiają finansowanie, na podstawie decyzji starosty, kosztów przejazdu osobom poszukującym pracy.

W głosowaniu wniosek senatora Jana Rulewskiego o podjęcie prac nad petycją nie uzyskał wymaganej większości (3 senatorów głosowało za, 3 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu).

Konkluzja: Komisja zakończyła prace nad petycją.

Ad 3. Pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Komunikacji Społecznej Wanda Wójtowicz przypomniała przebieg prac nad petycją w sprawie ustanowienia podstawy prawnej oraz zasady zwrotu nieruchomości rolnych i lasów przejętych na własność Skarbu Państwa na podstawie dekretów PKWN.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński zauważył, że w obecnym stanie prawnym nie ma możliwości zwrotu majątków odebranych na podstawie aktów nacjonalizacyjnych zgodnie z obowiązującym ówczesnie prawem, istnieje natomiast możliwość dochodzenia roszczeń powstałych na skutek niewłaściwego stosowania regulacji obowiązujących w czasach PRL.

Po dyskusji komisja postanowiła zakończyć prace nad petycją. Senatorowie stwierdzili jednogłośnie, że nie widzą konieczności podejmowania przez komisję działań na bazie tej konkretnej petycji, ponieważ istnieją obecnie regulacje, które dają podstawy prawne do dochodzenia w postępowaniu sądowym lub administracyjnym roszczeń z tytułu wydania wadliwych decyzji nacjonalizacyjnych.

Konkluzja: Komisja zakończyła prace nad petycją.

Ad 4. Komisja kontynuowała prace nad petycją w sprawie ujednoczenia przepisów o ustanawianiu odrębnej własności lokali wybudowanych z kredytu udzielonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Członkom komisji znany był tekst projektu o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw przygotowany przez Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju Paweł Orłowski zaproponował uzupełnienie wspomnianego projektu w celu zrealizowania wszystkich postulatów zawartych w petycji. W jego opinii pozwoliłoby to ostatecznie wyeliminować wszystkie problemy interpretacyjne wynikające z obecnie obowiązujących niespójnych przepisów. Legislator Aldona Figura zgłosiła wątpliwości, czy rozszerzenie projektu o dodatkowy przepis rzeczywiście doprowadzi do osiągnięcia zamierzonego przez resort celu. Piotr Grobelny, reprezentujący Bank Gospodarstwa Krajowego, poparł propozycję przedstawioną przez ministra Pawła Orłowskiego. Członkowie komisji zaakceptowali propozycję senatora Michała Seweryńskiego, aby Biuro Legislacyjne przeanalizowało możliwość uzupełnienia projektu ustawy zgodnie z rekomendacją ministerstwa.

Konkluzja: Komisja nie zakończyła prac nad petycją.

Ad 5. Pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Komunikacji Społecznej Wanda Wójtowicz przypomniała przebieg prac nad petycją w sprawie przyznania zadośćuczynienia lub odszkodowania dla byłych junaczek i junaków wykonujących pracę w ramach Powszechnej Organizacji „Służba Polsce” w latach 1948–1955.

Do komisji wpłynęły dodatkowe informacje ministra pracy i polityki społecznej w tej sprawie.

Zdaniem senatora Kazimierza Kutza osobom skierowanym do przymusowej pracy należy się jakaś forma rekompensaty, a zatem komisja, na podstawie dodatkowych informacji i ustaleń, powinna kontynuować prace nad petycją.

W trakcie dyskusji senatorowie zwrócili uwagę na fakt, że dyskutowana kwestia jest bardzo złożona, ponieważ część junaków świadczyła pracę w Powszechnej Organizacji „Służba Polsce” dobrowolnie, a ponadto grupie osób z poboru 1949 r. zatrudnionej przymusowo w kopalniach i kamieniołomach przyznane zostały już pewne świadczenia.

Przedstawiciel Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Tomasz Lis przyznał, że nie wydaje się możliwe wyselekcjonowanie na podstawie dostępnej dokumentacji zamkniętej grupy osób, dla której wcielenie do organizacji „Służba Polsce” było przymusowe i stanowiło formę represji.

Senator Michał Seweryński poddał pod głosowanie wnioski o kontynuowanie prac nad petycją. Wniosek został odrzucony (2 senatorów głosowało za, 3 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu).

Konkluzja: Komisja zakończyła prace nad petycją.

Ad 6. Pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Komunikacji Społecznej Joanna Baranowska przypomniała treść petycji w sprawie 500. rocznicy bitwy pod Orszą.

W głosowaniu senatorowie zdecydowali o niepodejmowaniu dalszych prac nad petycją.

Konkluzja: Komisja zakończyła prace nad petycją.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.